

DOCUMENT

Les sectes proliferen perillosament

La gola del llop

Aquestes últimes setmanes les sectes han estat objectiu dels mitjans de comunicació. Als EUA, els davidians han obsequiat els espectadors de tot el món amb un espectacle d'armes i de religió, vist més com un *reality show* que no pas com un greu problema que afecta tothom.

Al nostre país, Nonsiamosoli, facció de la secta ufològica Germandat Rama, era desmantellada fa poc pels Mossos d'Esquadra a Piera (Anoia). Sembla massa pintoresc per a prendre-s'ho seriosament. Però hi ha motius de preocupació. Segons alguns professionals, al voltant d'un centenar de sectes destructives actuen als Països Catalans.

Una secta és una agrupació de persones sorgida a partir de l'escissió d'un grup original, amb el qual el nou col·lectiu té desavinences. Aquest fenomen, que permet infinitat de matisacions, ha existit sempre, totes les grans religions tenen sectes que han sorgit del seu si; és un fenomen natural. El que ja no resulta tan natural és el sorgiment del que anomenem sectes destructives (SD). Les SD són aquells grups (religiosos, polítics, filosòfics...) que se serveixen de tècniques de persuasió coercitiva i control mental per aconseguir la satisfacció dels interessos particulars d'una

o més persones. En aquest diccionari, cada vegada que ens referim a una secta ho fem en el sentit de grup totalitari potencialment destructiu de la personalitat, sinònim que es dona a les SD.

ADOCTRINAMENT

Qualsevol persona pot ser captada per una secta. Malgrat que existeixen grups de risc (els joves idealistes i immadurs, les mestresses de casa, la gent gran), hi ha alguns elements que fan que tothom sigui vulnerable a caure en les xarxes d'aquestes organitzacions. Sobretot els moments de depressió o de crisi personal per qualsevol motiu. El primer contacte amb la secta pot ser directe, mitjançant una conversa casual amb dos adeptes, que ofereixen l'espai de debat, meditació, pregària, estudis esotèrics o la salvació que, justament, necessita l'adepte potencial. Sigui pel camí que sigui, el neòfit assistirà a algun curset o conferència gra-

tuïta. Acaba de caure al primer parany.

Per convertir-lo en sectari, el grup no escaïma esforços d'amistat, atenció i afecte. És l'anomenat bombardeig d'amor, una sobrecàrrega emocional que provoca un efectiu esgotament nerviós. Sentir-se el centre d'atenció evitarà raonar perillosament. Després d'aquesta experiència, sempre agradable, el futur adepte tornarà a la gola del llop (un curset més avançat, per exemple), i serà arrossegat per una espiral despersonalitzadora i de dependència psicològica. Amb la segona presa de contacte s'entra de ple a l'adoctrinament, que és el procés que utilitzen els grups per a inculcar els seus dogmes i models de conducta. El mètode és el rentat de cervell, un conjunt de sofisticades tècniques neurofisiològiques (de control mental) que provoquen debilitat física i psíquica, alhora que s'infon un fort sentiment de culpa. Les sectes acostumen a tenir com a objectiu l'alliberament personal, la perfecció o la instauració d'un nou món ideal, a canvi, natural-

ment, del treball incondicional dels seus membres. Amb unes finalitats tan irrealitzables, l'adepte sempre se sentirà culpable de no ser digne de la seva alta missió. El grup, fortament jeràrquic, està cohesionat per una doctrina demagògica i està encapçalat per un líder carismàtic, normalment psicòtic, que inculca les seves fantasies com a veritats absolutes, i sovint creu ser una autèntica divinitat.

La majoria de sectes viuen en comunitat, és la millor manera que l'ull vigilant del líder imbueixi la seva doctrina i fiscalitzi totes les actituds dels seus adeptes per evitar qualsevol dissidència. Els grups tancats permeten un aïllament efectiu que facilita la manipulació de la informació externa i el trencament dels lligams afectius amb membres de fora de la secta. L'alimentació és migrada i escassa en proteïnes, es dorm poques hores i es fan llargues sessions de cants, pregàries o teràpies de grup per

(amnèsia, incapacitat de concentrar-se...).

LA RECUPERACIÓ

Hi ha dues organitzacions al nostre país al servei de les famílies afectades per les sectes: l'associació Assessorament i Informació sobre Sectes (AIS) i el Centre de Recuperació, Orientació i Assistència als afectats per les Sectes (CROAS). La primera és una entitat no lucrativa ni confessional que facilita informació sobre sectes a tothom. La seva tasca divulgativa ha estat essencial en la lluita contra els grups destructius. L'altre organisme és un dels dos únics centres a Europa d'aquestes característiques. Duen a terme tractaments terapèutics i recerques per desenganxar adeptes de les sectes destructives. Les teràpies i seguiments van adreçats a adeptes, ex-adeptes i familiars. Tots dos es troben a Barcelona.

raptés i sempre guanyaven els judicis. Des de 1981, la desprogramació ha estat substituïda pel tractament de recuperació, que evita els problemes legals, crea un ambient més relaxat i té uns costos inferiors.

Bon punt s'hagi recuperat l'adepte, esdevé un testimoni essencial per desmantellar la secta. Els Mossos d'Esquadra són un dels cossos policíacs més eficaços del món en aquest aspecte. Els èxits contra CEIS, Nonsiamosoli, Adonai i Nens de Déu són els seus avals.

Amb aquest diccionari, EL TEMPS pretén acostar al lector una realitat present però encara desconeguda. Darrere les disfresses dels Hare Krisna, per exemple, hi ha més que quatre il·luminats: tràfic d'armes, drogues i pedres precioses. I les cares absents i pàl·lides dels *moonis* són els peons que mouen uns enormes engranatges de diners i poder.

Aquest diccionari no és un recull ex-

Nueva Acrópolis (esquerra) i Hare Krisna (dreta) són dues de les sectes que més es fan veure en les grans ciutats dels Països Catalans.

ARXIU

minvar les defenses dels individus, i convertir-los en persones submises i totalment dependents. Sense cap rigor científic, s'abusa d'unes tècniques psicològiques que poden arribar a ser nocives per la salut mental i física dels que les pateixen. La manipulació sexual és una arma elemental per al control del col·lectiu: les relacions sexuals, per excés o per defecte, contribueixen a provocar un estat general de desordre i de confusió. Siguin quines siguin les normes, però, el líder acostuma a tenir dret de cuixa amb tots els adeptes. Es viu amb una pressió psicològica constant.

El sectari pateix la síndrome dissociativa atípica: ha canviat sobtadament i sense madurar l'escala de valors, no raona i respon amb els estereotips inculcats a la secta; pot semblar inexpressiu o exageradament alegre; relega totes les decisions al líder, i possibles canvis psicopatològics

El mètode que apliquen és el tractament de recuperació, que es basa en les intervencions voluntàries; metges, psicòlegs i assistents socials s'informen de la relació familiar de l'adepte i del tipus de secta. Després treballen en la recuperació i el seguiment posteriors. Tracten de crear un ambient còmode per al sectari i de provocar el diàleg. Al principi les respostes seran les consignes donades per la secta, fins que les esgoti i comenci a dubtar. La primera fase pot durar de 2 a 12 dies. Aquestes tècniques són l'evolució de la tan sentida desprogramació, que s'aplicà per primera vegada el 1978. Ted Patrick segrestà la seva filla, enganxada a les mans dels Nens de Déu, i l'aïllà per forçar el diàleg. Aquesta tècnica, la començaren a aplicar molts ex-adeptes, però amb més bona voluntat que professionalitat. A més, les sectes, emparant-se en la llei, denunciaven els

haustiu de les sectes del nostre país, ja que és difícil obtenir informació de totes. Tampoc no ha estat inclosa les que per un motiu o altre han deturat la seva activitat, encara que això no és garantia que ja no puguin tornar a aparèixer. Les que s'hi recullen són les més importants i actives, o almenys les que resulten més conegudes. També s'hi han inclòs grups com l'Opus Dei, els Testimonis de Jehovà o els Mormons que, per la seva antiguitat, coincidència cultural i influència en la societat, no acostumen a ser identificats amb una secta destructiva, malgrat que utilitzen mètodes inhibidors de la personalitat. Finalment cal recordar que és un fenomen estès i en expansió, en cap cas exclusiu de persones malaltes. Subestimar-les és el que els dona més força.

Oriol Cortacans
Agnès Rotger